

ANDERS FAGER

# I RÖTMYRENS MÖRKER

EN NOVELL INSPIRERAD AV

**MUTANT**  
ÄR NOLL



**FRIA LIGAN**

[WWW.FRIALIGAN.SE](http://WWW.FRIALIGAN.SE)

Margit Mo Diesel ångrade sig så väldigt. Att ge sig in i Rötmyrens tunnel hade varit en dum idé. Den dummaste hon någonsin haft. Och nu visste hon inte ens längre åt vilket håll hon skulle gå för att komma ut.

Hon hade tappat både riktningen och sin lykta när besten anföll henne. Den hade hoppat fram från bakom en hög av skräp. Och Margit Mo Diesel hade dräpt den med ett hugg av sin klinga. Hon hade sett den stabbiga, svarta kroppen springa några steg utan huvud. Hunnit skrika i triumf och se sig om efter huvudet. Sen snavade hon över något och föll. Hon tog mot sig med händerna och lyktan. Den slocknade när den slog i marken. Hela världen blev svart.

Så mycket för all hennes träning med huggaren. Så mycket för hennes reflexer. Margit Mo hade blixtnabbt studsat upp på fötter. Huggit som en galning efter inbillade bestar i mörkret. Hon hade skrikit åt dem. Dödat dem allihop. Tills hon snavat igen, fallit och tappat även klingan. Där någonstans märkte hon hur tyst det blev så fort hon själv höll tyst.

Och mörkret. Så mörkt det var. Hon försökte se den minsta skillnad, den minsta ljusstrimma. Men nej. Hon kände bara doften av fukt och rost. Småstenen under sina knän och händer. Hon kämpade mot lusten att skrika. Hon var väldigt kissnödig. Hon hade svårt att andas. Hon ångrade sig så väldigt. Margit Mo Diesel försökte samla sig. Bli zonstrykaren hon så gärna ville vara. Vara koncentrerad. Orädd. Uthållig. Hur långt in i tunneln hade hon hunnit gå? Kanske sjuhundra korta steg. Det hade varit så enkelt. Bara att följa rälsen. Tunneln var hög



och bred och det fanns inte några vägsål. Det låg lite bråte här och var. Byggmateriel och sopor överväxta med mossor. På ett ställe stod det ett bilvrak. Det var ungefär tolvhundra steg till stationen under Rötmyren. Stationen som inte gick att nå från ytan. Trapporna ner hade fallit samman för länge sen. Tolvhundra steg var rena promenaden. Och kom hon väl fram till Rötmyrens station så kanske hon kunde hitta vidare. In under Skarpberget. Där, sades det, fanns det en obruten fornbunker. Kanske helt orörd och full av rikedomar. Det vore ett zonstrykarfynd att vara stolt över.

Det bodde inga stora odjur i tunneln. Det var jägarna och skrotsamlarna säkra på. Det var bara några bestar som höll till i vagnarna vid tunnelmynningen. Margit Mo hade lurat bort dem med några stenar och en självdöd skrika. Bett Sticke att ligga på lur för dem. Lovat honom att han skulle få ett fint fornfynd från Rötmyren som tack. Hon hade hört bestarna skälla när hon smög mot tunnelmynningen. Sen hade Stickers pilar tystat dem. En efter en. Det kändes som timmar sen. Kanske var det så länge sen. Kanske var det redan mörkt ute. Kanske var det därför hon inte såg något ljus långt bort bakom sig. Vilket håll det nu var. Rötan, så hon ångrade sig. Hon borde gått ner tidigt på morgonen. Då det låg lite sol mot tunnelöppningen.

Margit Mo fick sakta kontroll på sin andning och på sig själv. Hon samlade sig. Tog in fakta. Det skulle ta dagar för henne att svälta ihjäl. Hon hade en petflaska med vatten i sin ryggsäck. Jämte en kniv, en skyddsmask och en forntida regnkappa; ett bräckjärn och tolv meter rep; och ett batteri till lyktan, ett par arbetshandskar och en sårtejp. Men ingen extra lykta. Bara



några tändstickor. Och de hjälpte inte när det gällde att se åt vilket håll hon skulle gå. Hennes huggare låg någonstans i närheten. Lyktan med. Kanske gick den att laga. Lugn och fin så ska allting ordna sig.

01

Det tog henne en evighet att hitta huggaren. Krypande på knä på gruset i tunneln. Hon hittade den döda besten två gånger. Fick dess smetiga blod på sina händer. Kände stanken från dess kropp och undrade hur länge det skulle dröja innan den lockade till sig asätare. För sådana fanns det säkert i tunneln. Hon hade sett högar av ben på vägen in. Men det kom inga asgnagare eller skrikor eller värre. Och Margit Mo hittade huggaren. Kanske bara tre steg från där hon hade legat, men den hade lika gärna kunnat ligga på havets botten. Hon kände sig stolt. Reste sig i mörkret. Svajande och med huggaren utsträckt. Hon mindes plötsligt att hon fortfarande hade skyddsögon på sig. I mörkret. Så fånigt. Hon hasade upp dem i pannan. Blinkade åt mörkret. Det gjorde ingen skillnad. Så fånigt. Margit Mo den fåniga zonstrykaren. Hon stod och fnissade en lång stund. Innan hon insåg att fnisset kunde locka till sig odjur. Hon kvävde skrattet och stod stilla.

01

Det kom inga odjur. Varken stora raggbestar eller små asgnagare. Möjligen hörde hon en fladdermus pipa. Margit Mo slappnade av och la ner en lång stund på att hitta lyktan. Den låg mot en skena. Krossad. Hon trevade över glasskärvorna. Hade hon valt fel sorts lykta? Hade en erfaren zonstrykare gjort annorlunda? Hade hon tagit med fler lyktor? Helt klart. Två av allting. Brukade de säga. Två av allting. Och hade hon gått ensam? Två av det med? Men alla berättelser Margit Mo



hört handlade alltid om ensamma zonstrykare. Hon hade hört dem sen hon var liten i Arken. Historierna om de som vågade sig upp till ytan och ut i Zonen på jakt efter mat, medicin och reservdelar. De som gick ut ensamma i smoggen och kom tillbaka med skatter. Som slog ihjäl en raggbest med en axelryckning och drog vidare.

Arkens hjältinna var Rut, hon som när Folket hotades av syrebrist ordnat nya delar till luftfiltren. Rut hade klättrat upp för trapporna till ytan. Slussat sig ut och varit borta i tre dagar. I Arken hade man övergett den syrefattiga källaren. Den gamle satt i sitt rum och grät. Man slogs och grälade. Tre kvinnor tog livet av sig. Det talades om att fly. Ta chansen ovanför trapporna. Det låg panik i luften. Uppror. För första gången var sammanbrottet nära i Arken.

Så kom Rut tillbaka. Fullastad med reservdelar och verktyg. Hon var svedd i skinnet, hennes ögon var infekterade och hon var svårt uttorkad. Men Arken var räddad. Och medan skrotskallarna fick i gång filtren samlade Den gamle ihop sig. Rut skulle belönas. Hon skulle inte få en dubbel ranson. Nej, det var för futtigt. Hon skulle få äta så mycket hon orkade. Margit Mo Diesel och de andra som hört på hade flämtat. Att få äta så mycket hon orkade. Det var ofattbart. En sådan belöning. Rut hade ätit och ätit. Kött från kvinnan som tagit livet av sig. Säkert femton portioner. Svampar. Kål. Men inga betor. Hon hade avskytt betor hela livet sa hon. Och slapp hon äta en endaste beta till i sitt liv så gick hon gärna upp till ytan igen. Hur många gånger som helst. Sen somnade hon och sov. Jättelänge.



01

Rut hade vaknat av att hon hade fruktansvärt ont i magen. Om det var av Röta eller för att hon ätit för mycket var svårt att säga. Det tog henne en vecka att bli frisk i kroppen och ytterligare några dagar innan hon såg ordentligt. Hon hostade fruktansvärt hela tiden, men sa att hon skulle ge sig ut igen. För Folkets bästa. Alla i Arken jublade. Men sa att Rut nog inte skulle räkna med att få äta så mycket hon ville varje gång hon klättrade upp för den där trappan. Någon ordning fick det vara.

Två år senare var Rut försvunnen. Hon hade gjort tre turer till upp för trapporna. Kommit tillbaka med verktyg, mediciner och märkliga historier. Det fanns andra folk däruppe, sa hon. Konstiga var de. Och en del djur. Men allt var förött och farligt. Inget för veka källarvarelser.

Rut hade blivit sjukare för var vända. Sönderbränd och anfrätt. Sista gången hon kom ner var hon så gott som blind. Det var något med ljuset däruppe. Det var så starkt. Hon mumlade över sin fyrdubbla portion svamp och karp. Skulle någon annan gå upp så var han tvungen att skydda ögonen. Vänja sig vid solen. Hon hade tagit med sig skyddsglasögon hon hittat i en affär. Hon lovade att hämta fler när hon gav sig ut på sin femte tur. Den hon aldrig kom tillbaka från.

Margit Mo tänkte på Rut när hon satt där i mörkret. På ramorna och legenderna. På hur man sa att Rut aldrig dött utan att stridsrötan och radiaken och alla virus slagit sig samman och gjort henne odödlig. Hon vakade över allas ögon, sa några. Lärde Folket att skydda sig mot solen. För att hedra Rut bar alla i Arken en rejäl mutter i en rem om halsen. Och

01



många nöjde sig inte med det. De målade tecknet på sina kläder. Eller tatuerade in det i ansiktet. Margit Mo hade gula sexkanter på ryggen av sin rock. På axlarna och på bröstet. Och givetvis en blå mutter inhackad runt varje öga och en runt munnen. Allt för att Rut skulle veta att Margit Mo var hennes vän. Och skydda henne mot sol, Röta och bestar.

Men knappast mot hennes egen klumpighet. De dumma och slarviga dog i Zonen. Rut rådde inte över över Röta och slarv. Och hon skrattade bara åt slarviga unga flickor som trodde de var som henne bara för att de fått på sig en överrock och ett par skyddsögon. Spring hem till Arken skulle hon säga. Där finns det säkert någon karpdamm där du kan vara till nytta. Margit Mo visste att hon borde vara vid karpdammarna. Hon var en usel skrotletare. En lika bedrövlig jägare. Inte mycket till soldat eller fixare. Zonstrykandet var hennes sista chans. Precis som för så många andra. Trivs du inte? Tror du att du kan mer än de andra? Ut i Zonen med dig.

Margit Mo visste att eftersom hon inte dög till något annat så kunde Folket alltid ha nytta av henne som slav i underjorden. Det var bara att ställa sig i ledet. Tillsammans med de andra källartjejerna kunde hon mata karpar och odla svamp. Långt ner i underjorden. Mata karparna med svamp och karp och gamla slavar. Karparna är stora och har inga ögon.

Margit Mo trasslade in sig i en lång virrande tanke om att få barn. Hon hade läst om det i en bok. Det liksom växte i en som en parasit. Det lät helt vansinnigt. Hon tänkte på de som bor i Arkens övre hall. I dammet däruppe. I solen. Hille



som jämt skrattade och sade att hon kände sig fri i ovan jord. I kylan och den dåliga luften. Och hon kunde ligga med vem hon ville när hon ville. Utan att dieseldoktorn kom och snokade. Hon hade så roligt. Och så många älskare. Margit Mo rodnade vid tanken. Att göra det i solen? Så ohygieniskt. Och tänk om man blev kladdig.

Margit Mos tankar hittade tillbaka till Rut. Hennes händer gjorde ont. Det var nog för att hon hade slagit dem mot väggen. Hon hade slängt huggaren på marken och satt sig att banka på betongen. Rut brydde sig om zonstrykare. Fast hon var död. Kanske är det därför hon satt sig bredvid Margit Mo i tunneln. Hon viskade något om vinden. Hur hon kanske kunde se vart röken for. Det är nästan alltid ett drag ut ur en tunnel. Nästan alltid.

”Men tändstickor”, snyftade Margit Mo. Hon hörde sin kraxiga gråtiga röst för första gången på timmar. Den lät fruktansvärd. Hon hade nog skrikit och gråtit länge i mörkret. Att hon inte märkt det? ”Inte räcker de för att jag ska se någon rök?”

”Dumma flicka”, viskade Rut. ”Du får sätta eld på något.”

”Skräpet. En hög med skräp brinner.”

Rut sade inget mer. Och Margit Mo reste sig. Sträckte på sig och kände kroppen knaka. Hon hade fått panik. Hon insåg det nu. Hon hade tappat greppet, men nu var hon tillbaka. Dieseln skulle veta att hon var tillbaka.

Hon stoppade huggaren i sin balja och tog av sig sin ränsel. Plockade fram repet och fäste det i skenan. Just där skulle hon bygga sin eld. Hon fäste andra ändan av repet om sin midja



och gav sig ut i mörkret. Trevande över marken. Hon hittade pappersskräp. En bit kartong som inte kändes det minsta fuktig. En pinne. En pinne till. Ett papper och något blött och kladdigt som luktade avskyvärt. Margit Mo ville inte veta vad det var.

Varje gång hon hittade några små saker följde hon repet tillbaka till sin lilla hög. Den växte sakta. Först en handfull papper. Sen två handfullar. Sen tre. Hon sjöng för sig själv. Mest för att slippa höra sin egen andhämtning. Arkens sång.

*Dieselmotorn då-då-dånar*

*Hela natten*

*Ryker, dammar, då-då-dånar*

*Pumpar vatten*

Hon hittade ett stort trassel av packplast och under den ett par små brädor. En bräda på elden och en blev en fackla. Hon började nästan gråta igen. Av lättnad snarare än panik. Hon skulle klara det. Om hon bara tog det lugnt och var noga.

Hon skar spånor från en av brädorna. Hörde en fladdermus igen och vrålade Arkens sång efter den. Det var svårt att tälja i mörker. Man måste känna och treva och peta och pill. Hon använde tungan ett par gånger. Det kände som att den var mer noggrann än hennes fingrar. Stickorna blev långa och smala som maskrosstjälkar. Och det tog en evighet att tälja till varje.

Till sist var hon nöjd. Tjugo stickor. Pappersskräp. Plast. Pinnar. Papp. Hon gjorde en eldstad bland småstenen. Lade pappret



underst. Sen de små stickorna och pinnen. Hon lindade några varv plast runt toppen på den ena brädan. Kände sig varm i magen var gång hon tänkte "fackla". Snart var hon ute. Snart.

Hon hade elva tändstickor. Hon tände den första och blev så bländad att hon knappt såg sin skräphög. Den brände hennes fingrar innan hon fick ordning på synen. Hon fnissade åt sin dumhet. Tog på sig skyddsögonen och försökte igen. Stickkan flammade upp. Och nu såg hon. Hon blev imponerad av hur fint hon travat sitt skräp utan att kunna se det. Såg att packplasten är vit. Det var röda bokstäver tryckta på kartongen. Såg hur såriga hennes händer var. Slog hon dem verkligen mot väggen?

Hon satte stickan till skräpet. Såg de små pappren sakta ta eld. Hon kom på att ljuset kanske kunde locka till sig otyg, men det var för sent att oroa sig över. Elden fick det där avgörande lilla fästet. Hon lade spånor till rätta. Böjde sig fram och blåste försiktigt. Det skulle fungera. Det måste fungera.

Det luktade verkligen illa när plasten brann. Och det rök. Ordentligt. Margit Mo ville skrika av glädje. Men hon sjöng istället. En visa hon hört på skrotmarknaden. Man tar ett steg till höger. Hoppas till vänster. Handen på höften och vinka åt en stjärna. *En stj-ä-ä-ärna.*

Hon såg på skenor och tunnelvägg. Repet hon använt. Den döda besten. Hon tog av sig skyddsögonen och såg än bättre. Alla vackra nyanser av grått fick henne att skratta och sjunga en gång till. Sätta handen på höften och vinkar åt en stjärna.



Det tog en stund innan hon kom att tänka på röken. Jodå, den drog sig åt höger. Sakta men bestämt. Höger var ut. Höger var tillbaka till grå himmel och liv. Stog hon med näsan mot elden så skulle hon gå till höger. Gick hon till vänster borde hon snart vara framme vid Rötmyrens station. Gick hon till höger kunde hon vara tillbaka i Arken på några timmar.

Zonstrykandet var hennes sista chans. Så var det. Zonen eller karpkaren. Margit Mo häpnade över hur lätt det var att välja. Hon packade i ordning sin ränsel. Skar plankan i långa smala pinnar. Knöt plast om toppen på varje. Nu hade hon facklor för ett bra tag. Hon stoppade pappersskräp i fickorna. Sköljde av sina händer och satte tejp på de två värsta såren. De borde göra ont, men hon var för upphetsad för att bry sig.

Man överlever inte för att hitta tillbaka till karpkaren, tänkte hon. Vem sa det? Hille, kanske? Man överlever så att man kan riskera livet igen.